

124
HIZTEGI BATUA
*analogo - antzoki*¹

analogo
anana iz. *Ananas sp.*
anarkia
anarkiko
anarkismo
anarkista
anarte iz. Batez ere leku-denborazko kasuetan erabilia.
    anartean
    anarteraino
    anarterainoko
anatema
anatomia
anatomiko
anbar iz.: *anbarezko bitxia*.
anbiguetate h. **anbiguotasun**.
anbiguo
anbiguotasun
anbiolako izlag. *g.er.* 'behinolakoa'.
anbizio iz. *g.g.er.* h. **handinahi**, **lehia** (bizi), etab.
anboi
anbulakro iz. *Zool.*
anbulantzia
anbulo iz. *Asphodelus albus*.
anbulo gaizto iz. *Pseudonarcissus*.
anda iz. *Batez ere Pl.:* *elbarri bat andetan zeramaten*.
    anda(-)izara 'hilotza biltzen duen oihala'.
andabide iz. 'hilotzak (andetan) elizara eramateko bidea'.
andaerri iz. *g.er.* 'pleura'.
andaitz* e. **endaitz**.
andaluziar
andaluziera
andana
andanaka adlag. *Ipar.*
andar iz. *Ipar.* 'aldaroa'.
andare iz. *Heg.* 'panpina'.
andari iz. *g.er.* 'hilotzak (andetan) eramaten dituen pertsona'.
andarka adlag. *Ipar.* 'aldaroka'.
andazain iz.: *andazainek eria bere gelara eraman dute ospitalean*.
anddere
anddereder iz. *Ipar* 'erbinudea'.
andeanu, **andea**, **andean** *andean*. *da/du* ad.
andel iz. *g.er.* 'ontzia'.

¹ *Arau* honck osatu eta eguneratu egiten du 46. *Arauan* argitaratutako Hiztegi Batuko zerrenda, *analogo - antzoki* tarteko hitzei dagokienez. *Arau* berria da, beraz, kontuan hartzekoa.

anden* e. **kai, nasa.**

anderauren iz. 'andre noblea': *Erreginaren anderaurenak.*

andere iz. *Ipar.* 'andrea'.

andere-belar 'begonia'.

andere-mahats *Ribes sp.*

andere-serora *Ipar.* 'elizaren ardura duen andrea'.

andere xuri 'Maskaradetako jokalaria'.

andereder* e. **anddereder.**

anderegai* e. **andregai.**

andereño

andoila iz. *g.er.* (hestebete-mota).

andorratar (herritarra).

andraize iz. *Batez ere Bizk. Lgart.* 'hego haizea'.

andrakila iz. *Bizk. Sin.* **panpina.**

andrakume iz. *Bizk.* 'emakumea'.

andrazko iz. *Batez ere Bizk.*

andre

andre gehien *Zah. g.er.*

andre-ikuste

Andre Maria: *Itziariko Andre Maria* (mendebalean, tradizioko eliza batzuetan 'Andramari(a)').

andre-gizonak 'senar-emazteak'.

andregai

andrekarri izond. 'andrezalea'.

andreña iz.: *Matricaria parthenium.*

andrerrai* e. **andaerrai.**

andreteria iz. 'andre-taldea'.

andrezale

androgeno iz. *Biol.*

androgino izond. *Biol.*

andui iz. '(zuhaitzaren) motzondoa'.

andur izond. *g.er.* 'doilorra, zikoitza'.

andura iz. *Sambucus ebulus.*

andurreria* e. **handurreria.**

anega iz. (edukiera-neurria).

anegaka

anei* e. **mila.**

aneka iz. *g.er.* 'zakutoa'.

anekdota iz. 'gertaera, istorioa, kontua, pasadizoa'.

anekdotiko

anelido

anemia

anemona iz. 1 [landarea] *Anemone sp.* 2 [animalia] *Anemonia sulcata.*

anerdí iz. 'anega-erdia'.

aneroide izond. *Fis.*

anestesia

anestesiatu, anestesia(tu), anestesiätzen. *du ad.*

anestesiko izond. eta iz.

anestesista

aneta iz. *Ipar. Anethum graveolens. Sin. ezamihilu.*

anexio iz. *Pol., Admin.*

anexionatu, anexiona, anexionatzen. *du ad. Pol., Admin.*

anezka iz. (ehungintzako tresna).

anfetamina

anfibio izond. *Sin. urlehortar.*

anfiteatro

anfora

anfotero izond. *Kim.*

angarila iz.

angarilari iz.

angabetu, angabe, angabetzen. *da ad. Naf. g.er.* 'ahuleziak joa gertatu'.

angeles* e. ingeles.

angelu

angelu kamuts

angelu lau

angelu zorrotz

angelu zuzen

angeluar izond. *Mat.*

angeluberdin izond. *Mat.*

angelus iz. 'hitx horrekin hasten den otoitza'.

angeluzuzen izond. *Mat.* 'angelu zuzenak dituen lau aldeko figura geometrikoa, edo angelu bat zuzena duen hiru aldekoa'.

angina iz. *Med.*

angiospermo iz. eta izond. *Bot.*

angles h. ingeles.

anglikanismo

anglikano

anglikar* e. anglikano.

angolar (herritarra).

angula iz. *Sin. txixardin.*

angurri iz. *Citrullus lanatus.*

angustia* e. **larritasun, nahigabe, ezinegon**, etab.

anhidrido *Kim.*

anil iz. 1 [landarea] *Indigofera anil.* 2 (tindua, tindatzeko gaia).

anima* e. **arima.**

animalia

animatu, anima, animatzen. *da/du ad.*

animatzaile

animismo

animista

animo 1 iz. *Beh.* 'adorea, kementa'. 2 interj. *Beh.*

animoso izond. *Heg. Beh.*

animotsu izond.

anioi iz. *Fis.* eta *Kim.*

anis iz. 1 'landarea, anis-belarra'. 2 'landare horren hazia'. 3 'edaria'.

anis(-)belar *Pimpinella anisum.*

anis(-)sagar

anisoptero iz. *Zool.*

anitz 1: *jende anitz etorri da; anitz jende etorri da; anitz urtez* ('zorianak, urte askotarako'). 2 *industria*

anitza* e. askotariko industria.

anitzetan adlag. 'askotan'.

anitzez adlag. 1: *anitzez jakintsuago bilakatuko zara.* 2: *bere egunak anitzez laburtzen dituzte-*

nak.

anizdun* e. **aniztun.**

anixko 'askotxo': *orain duela anixko urte.*

anizkoitz

anizkoitzasun

anizkun

aniztasun

aniztu, anitz/aniztu, anizten. *da/du ad.*

aniztun

ankarar (herritarra).

anker

ankerkeria

ankerki

ankertasun**ankila** iz. *Bizk. g.er. h. aingura.***anoa** iz.: *biderako anoa edo jana prestatuak, biak abiatu ziren.***anodo****anomalía****anormalo****anonimo****anontziatu**, **anontzia**, **anontziatzen**. *du ad. Ipar. Zah. 'oliadura eman'.***anontzio** iz. *Ipar. Zah. 'oliadura'.***anorak****anorexia****anorexiko****anormal****anparatu**, **anpara**, **anparatzen**. *du ad. Heg. Beh. h. lagundu, zaindu, etab.***anparatzaile** izond. *Heg. Beh. h. zaintzaile.***anparo** iz. *Heg. Beh. 'babesa': seme-alaben anparoon bizi dira zahartzaroon.***anpere****anperometro****anple** izond. 1 *Zub. 'barea, eztiá', 2 Ipar. Beh. 'zabala'.***anpleki** adlag. *Ipar. g.er. 1 'bareki, ezteki', 2 'zabalki'.***anpletu**, **anple(tu)**, **anpletzen**. *daldu ad. 'baretu'.***anplitude** iz. *Fis.***anpoila** iz.: *beirazko anpoila bat.***anpolai** iz. *Prunus avium var. Duracina.***anpor** iz. *Bizk. h. enbor.***anproi*** e. **lanproi**.**anpulu** iz. 1 'malko handia': *begietako negar anpuluak.* 2 'burbuila'.**antagonismo****antagonista** iz. 'aurkaria, aurkakoa, aitzikoa'.**antanarivoar** (herritarra).**antapara** iz. 'errotara ura daraman ubidea'.**antartiko** izond.: *Ozeano Antartikoa.***antekristo*** e. **antikristo**.**antena****antepara*** e. **antapara**.**antera** iz. *Bot.***antibiotiko****antidoto****antieuskaldun****antifaxista****antifona** iz. *Erl.***antifrankista****antigeno****antigoaleko** izlag. *Heg. Lgart.***antigorputz****antiguar** (herritarra).**antiinperialista****antiklerikal****antiklerikalismo****antiklinal****antikristo****antilope** iz. *Antilope sp.***antinatural****antiojo** iz. *Heg. Beh. Pl. h. betaurreko.***antiparasitario** izond. *Med., Elektr.***antipar*** e. **betaurreko**.**antipoda**

- antisemita**
antisemitismo
antiseptiko
antisorgailu
antitesi
antizikloi
 antoisin* e. **antoxin**.
antojagarri izond. *Heg.* 'aspergarria, gogaigarria'.
antojatu, antoja, antojatzen. *dal/du ad. Heg.* 'aspertu, gogaitu'.
antoju iz. *Heg. Beh. 1 Zah.* 'apeta'. 2 'nazka, higuina'.
antolabide
 antolabidetza* e. **antolaketa**.
antolaera iz. *g.er.* 'antolaketa, antolakuntza'.
antolaketa
 antolakidetu* e. **koordinatu** (eta **batu**, **bateratu**, etab.).
antolakizun iz. 'antolaketa'.
antolakunde iz. 'organizazioa'.
antolakuntza
antolaldi iz. *Ipar.* 'konponketa'.
 antolamen* e. **antolamendu**.
antolamendu
antolarazi, antolaraz, antolarazten. *dio ad.*
antolatu, antola, antolatzen. 1 *du ad.* 2 *da ad. Ipar.* 'bat etorri'.
antola hor! *Ipar. Sin.* **hor konpon!**
antolatzaile
antologia
antologiko
antonimo iz. *Hizkl.*
antoxin
antoxinkada
antozoo iz. *Zool.*
antrazita
antropoide
antropofagia
antropofago iz. eta izond. 'gizajalea'.
antropologia
antropologiko
antropologo
 ants* e. **antz 2**.
antsia 1
antsia izan daldu ad. Zah. Batez ere *ez da antsia, zer da antsia, biharraz antsia ez dute bezala-*
 ko esapideetan erabiltzen da.
antsia 2 iz. 'hasperena, intzeria'.
antsiatsu izond. *Ipar. Zah.* 'arduratsua, arretatsua'.
antsiatu, antsia(tu), antsiatzen. *da ad.*
antsika adlag. 'hasperenka, intzirika'.
antsikabe izond. 'arduragabea, axolagabea'.
antsikabeki
antsikabetasun
antsikabetu, antsikabe(tu), antsikabetzen. *da ad. g.er.*
antxera iz. *Ipar.* 'enkantea, errematea': *hilaren ondasunak antxeran saldu ziren*.
antxeta iz. *Larus sp.* eta *Rissa sp.*
antxintxika adlag. 'lasterka'.
antxintxiketa iz. 'lasterketa'.
 antxintxiketan* e. **antxintxika**.
antxitu, antxi, antxitzen. *du ad. Bizk. Zah. g.er. h. atzitu*.
antxoa iz. *Engraulis encrasicolus. Sin.* **bokarta**.

antxu iz. 'bildotsa, arkumea'.

antxumatu, antxuma, antxumatzen. *du* ad. '(besoko edo hankak) bata bestecaren gainean jarri'.

antxume

antxumeki iz. 'antxume-okela'.

antz 1

antza denez

antza hartu: *nire herriari zerutxo baten antza hartu nion.*

antzean: *gaixo antzean dabil.*

antzeko iz.: *norbaiten antzekoa izan; ipuin antzekoak.*

antzera 'gisara': *egin dezagun gizona geure antzera.*

antz 2 iz. *Bizk.* h. hats.

antza adlag. 'dirudienez': *asmoren bat bururatu zitzairen, antza, eta zirt-zart bururatu eta egin.*

antza dagoenez* e. **antza denez**.

antzakabe* e. **antzegabe**.

antzalda iz. *Goi.* g.er. h. **antzaldatze**.

antzaldarazi, antzaldaraz, antzaldarazten. *du* ad.

antzaldatu, antzalda(tu), antzaldatzen. *da/du* ad.

antzaldatze

antzandobi iz. *Lanius* sp.

antzara iz. *Anser* sp.

antzara ferratzera: *antzara(k) ferratzera joan, bidaliligorri esapideetan erabiltzen da.*

antzara-joko

antzara-xori *Ipar.* 'antzandobia'.

antzarakume

antzarazain iz.

antzarka adlag. *Naf.* 'arnasestuka'.

antzatsu* e. **antzetsu**.

antzatu, antza(tu), antzaten. *du* ad. 'trebatu'.

antze iz. 'trebetasuna'.

antze-lan 'artelana'.

antzegabe izond. 'antzekaitza'.

antzekaitz izond. 'antzerik, trebetasunik gabea'.

antzekotasun

antzelari iz. 'artista'.

antzeman, antzematzen. *dio* ad.: *antzeman diot ez dela hemengoa (ezezkoetan, ez diot antzik eman eta ez diot antzeman, biak onartzen ditu).*

antzematze iz.: *susmo, intuizio eta antzematze sakonak.*

antzera* e. **antzara**.

antzeratu, antzera(tu), antzeratzen. *du* ad. 1 'imitatu'. 2 'irudikatu, tankeratu'.

antzerki

antzerki(-)lan

antzerki(-)talde

antzerkigile

antzerkigintza

antzerkilari

antzetsu

antzetsuki adlag. g.er. 'trebetasunez'.

antzezale izond. g.er.

antzekizun iz. g.er. 'antzezlana'.

antzeko* e. **artifizial**.

antzezagun iz.

antzezlan

antzezlari iz.

antzezle

antzezleku iz. 'antzeztokia'.

antzezen

antzeztalde iz. 'antzerki-taldea'.

antzeztoki

antzeztu, antzez, antzezten. *du ad.*

antzigar

antzina 'aspaldi'.

antzinako

antzinaera iz. *Zah.* 'antzinatea'.

antzinaldi iz. *g.er.* 'antzinatea'.

antzinaro

antzinakotasun

antzinatasun iz.: *euskararen antzinatasuna; lanpostuko antzinatasuna.*

antzinate

antzinatxo adlag. 'aspalditxo'.

antzirudi

antzo adlag.: *gazteak gazte antzo behar du bizi; basakatu zauritua (edo zaurituaren) antzo.*

antzora *Zah.*: *haur baten antzora.*

antzoki iz. 'teatroa (tokia)'.

Euskaltzaindiak, Bilbon, 2003ko urtarrilaren 31n,
martxoaren 28an eta apirilaren 25ean, onartua.